

Monumentnummer*: 512333

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 14 april 2000
Kadaster deel/nr 82661/115

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*				
Best	Best		Noord-Brabant				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Wilhelminakanaalstraat	17			5684 ZA	Best		
Wilhelminakanaalstraat	19			5684 ZA	Best		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Best	F				1273		
Best	F				847		

Omschrijving**

Inleiding

DIENSTWONING (type VI) voor lager personeel in de stijlvormen van het Functionalisme uit 1938-39, gebouwd door de Tsjech Thomas Bata bij zijn schoenfabriek in Batadorp. Het ontwerp is vermoedelijk van architect Antonín Víttek, die verbonden was aan de moederfabriek te Zlín (Tsjechoslowakije). Van dit bouwtype VI is slechts één blok gebouwd.

In heel Batadorp werden, in het tweede kwart van de 20ste eeuw, voor lager en hoger personeel van de fabriek 123 dienstwoningen gebouwd in negen bouwtypes.

Omschrijving

Het woonhuis met twee bouwlagen heeft een rechthoekige plattegrond met aan de achterkant een eenlaagse uitbouw. Zowel het woonhuis als de berging hebben platte daken met een houten overstek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het opgaande werk bestaat uit machinale baksteen gemetseld in klezoorverband. De muuropeningen zijn voorzien van een rollaag. In de voor- en zijgevel op de verdieping een rond venster. De voordeur ligt in de zijgevel. De indeling van de vensters is gewijzigd.

De indeling van de huizen, die het spiegelbeeld zijn van elkaar is als volgt: Op de begane grond een gang met trap en w.c., woonkamer, keuken, kelderkast onder de trap, bergplaats. op de verdieping drie slaapkamers. De woonkamervloer, verdiepingsvloer en het plat dak hebben een houten balklaag. De rest van de vloeren is van beton voorzien van een deklaag van cement-estriek of terrazzowerk.

Waardering

De dubbele dienstwoning type VI is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de industrialisatie en internationalisering van Noord-Brabant in het Interbellum. Het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de arbeiderswoning. Het heeft architectuurhistorisch belang als karakteristiek en zeldzaam voorbeeld van het Functionalisme en als stijlvoorbeeld van de Praagse Academie voor Creatieve Kunst. Het heeft ensemblewaarden als functioneel onderdeel van de Companytown Batadorp, die voor Nederland als een zeer bijzondere stedenbouwkundige ontwikkeling aangemerkt dient te worden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)